

Doelarchitectuur

Ontzorgen van zorgverleners bij gestructureerde uitwisseling

DATUM

1 juni 2021

OPGESTELD DOOR

Jasper van Lieshout

AFGESTEMD MET

Naam

BIJLAGE(N)

Ontzorgen van zorgverleners bij gestructureerde registratie

Aanleiding

Het Informatieberaad Zorg heeft in februari 2020 de toenemende administratieve lasten als 'prioritair knelpunt' -uit te werken in de doelarchitectuur-, vastgesteld. In de Startnotitie Doelarchitectuur Informatiestelsel Zorg staat het knelpunt zo beschreven: "Zorgverleners zijn vaak overbelast en kampen met hoge administratieve lasten. Met de huidige aanpak van elektronische gegevensuitwisseling vragen wij hen om steeds meer gegevens zelf te structureren in hun dossiers. Het is de vraag waar de grens ligt van die gestructureerde registratie en of bestaande innovaties al op korte termijn opgeschaald kunnen worden om zorgverleners te ontlasten".

In het Informatieberaad van 30 november 2020 is opdracht gegeven voor verdere uitwerking van dit en andere knelpunten, met als doel om richtinggevende besluiten te kunnen nemen ten aanzien van de voorgestelde oplossingsrichting. In het Informatieberaad van 19 april j.l. is ten aanzien van dit knelpunt besloten dat het harmoniseren van informatiemodellen zich moet richten op de registratie van zorggegevens. In deze notitie is dit advies verder uitgewerkt en zijn de door het Informatieberaad meegegeven aandachtspunten verwerkt.

De notitie is opgesteld door het ontwerpteam en besproken in de Architectuurboard en de Kerngroep. De Kerngroep besloot om de notitie ter bespreking aan het Informatieberaad voor te leggen.

Bespreekpunten

- Kan het Informatieberaad instemmen met de onderstaande aanbevelingen van het ontwerpteam?

Toelichting

Op basis van de Eindrapportage Doelarchitectuur Informatiestelsel Zorg [2] heeft de Architectuurboard geadviseerd om het beschikbaar en toegankelijk maken van data als leidend principe te hanteren (FAIR data) en niet te beperken tot basisgegevenssets (keten denken). Zij adviseert bovendien de harmonisatie op registratieniveau via een gemeenschappelijke ontologie te realiseren, zodat zorgaanbieders de eigen taal kunnen blijven spreken. Het Informatieberaad Zorg heeft dit advies als besluit overgenomen op 19 april 2021. Het ontwerpteam heeft deze uitgangspunten verder uitgewerkt en doet aanbevelingen voor de uitvoering.

Kort gezegd stelt het ontwerpteam dat meer aandacht voor de betekenis en kwaliteit van zorggegevens voor netwerkzorg noodzakelijk is om 'eenmalig registreren, meervoudig gebruiken' te kunnen realiseren. Dit vergt een doorontwikkeling van het stelsel van ZorgInformatieBouwstenen (ZIB's). In dit stelsel ligt de focus nog sterk op informatiemodellen voor uitwisseling; het houdt nog onvoldoende rekening met de

diversiteit in talen van zorgverleners en met bedrijfseigen registratiemodellen van de bronsystemen.

Door de focus te verleggen naar betekenis van zorggegevens en harmonisatie (niet standaardisatie!) van informatiemodellen *voor registratie* wordt vertaling gemakkelijker en kan het hergebruik sterk toenemen. Ook komt er zicht op innovaties zoals spraakherkenning en natuurlijke taalverwerking, die zorgverleners veel werk uit handen kunnen nemen.

Aanbevelingen van het ontwerpteam:

Het ontwerpteam doet de volgende aanbevelingen ten aanzien van:

- Het invullen van randvoorwaarden: zorg voor opleiding van mensen en de inrichting van een regie- en voortbrengingsproces voor de realisatie van de harmonisatie.
- Het uitproberen van deze visie in de geboortezorg, met het verzoek aan Babyconnect om in het najaar verslag uit te brengen.
- Het maken van afspraken met leveranciers van bronsystemen over het documenteren en vertalen van hun bedrijfseigen informatiemodellen naar het gemeenschappelijke informatiemodel. Dit als basis voor bijvoorbeeld een openAPI-strategie. Daarbij benutten van de generieke NEN-norm voor gestructureerde registratie in het kader van de Wegiz.
- Doorontwikkelen van bestaande en nieuwe informatiestandaarden op basis van de ontologie tot uitwisselprofielen, die gekoppeld worden aan zorgbrede uitwisselstandaarden (applicatielaag).

De Architectuurboard adviseert hierop het Informatieberaad om akkoord te gaan met de aanbevelingen en de visie in stappen verder uit te werken onder voorwaarde van centrale regie vanuit VWS op het voortbrengingsproces voor realisatie.

Daarbij is nadere duiding nodig van de impact van de afspraken met leveranciers ten aanzien van de documentatie van hun systemen en informatiemodellen. En Nictiz, Vektis, HL7NL, Zorginstituut Nederland en NZa, te verzoeken de doorontwikkeling van bestaande en nieuwe informatiestandaarden obv ontologieën te onderzoeken.

1. Samenhang

Deze notitie hangt inhoudelijk samen met:

- het onderzoek naar implementatie van FHIR API: zie met name de aanbeveling om afspraken te maken met leveranciers, als voorwaardelijk voor versnelling rond FHIR.
- de Analyse generieke functies: hierin wordt ook gewezen op de noodzaak om meer te focussen op de betekenis en context van zorggegevens om hergebruik en reconciliatie te vergemakkelijken.
- Notitie Versnelling en Verbetering: hierin worden knelpunten rond implementatie van ZIB's en Informatiestandaarden geadresseerd. De aanbevelingen van het ontwerpteam gaat in op de fundamentele oorzaken van gesignaleerde knelpunten en beschrijft hiervoor een oplossingsrichting.
- het onderzoek Compliance ZIB's. Idem.
- project CumuluZ van de academische ziekenhuizen: dit project heeft een bredere scope, maar een vergelijkbare analyse van de tekortkomingen van het huidige stelsel en doet deels overeenkomstige voorstellen.

DATUM

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

OPGESTELD DOOR

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

AFGESTEMD MET

Naam

2. Draagvlak

Zoals hierboven beschreven heeft het Informatieberaad reeds ingestemd met het strategische uitgangspunt om harmonisatie te richten op het moment van registratie. Dat neemt niet weg dat deze visie en aanbevelingen vanwege de complexe materie en het ontbreken van 'quick fixes' geen gesneden koek is voor de meeste betrokkenen rond het Informatieberaad. Daarnaast hebben bijvoorbeeld leden van de Architectuurboard gevraagd om een veel verdere uitwerking van de visie met een concreet implementatieplan, taakverdeling etc. Het Informatieberaad kan besluiten tot een dergelijke verdere uitwerking.

3. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De notitie is afgestemd met de buitenring doelarchitectuur, wetenschappers en leden van de community, Architectuurboard en Kerngroep en het project Cumuluz.

4. Impact implementatie

Het ontwikkelen en toepassen van de ontologieën en andere genoemde instrumenten is een complexe opgave. Het voorstel is om de impact daarvan te managen met een decentrale aanpak (onder regie), waarbij zorgdomeinen, wanneer zij daartoe gemotiveerd zijn, de ontwikkeling oppakken. De implementatie van informatiestandaarden wordt hier niet door geraakt.

5. Financiële consequenties (eenmalig of structureel)

Nog niet voorzien.

6. Relatie met wet- en regelgeving

Het voorstel is om de Wegiz en bijbehorende NEN-normeringstrajecten waar nuttig te gebruiken om deze ontwikkeling handen en voeten te geven.

Samenvatting en conclusies

In de notitie 'Ontzorgen' werkt het ontwerpteam het eerdere advies om harmonisatie van informatiemodellen te richten op de registratie verder uit. Het advies is om regie te voeren op de decentrale ontwikkeling van ontologieën, daartoe mensen op te leiden en aanpalende instrumenten te ontwikkelen waarmee data uit de bron daadwerkelijk hergebruikt kan worden.

DATUM

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

OPGESTELD DOOR

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

AFGESTEMD MET

Naam